

ARKEOLOGISK RAPPORT

Arkeologisk schaktkontroll

Med anledning av förläggning av starkströmskabel inom fornlämningsområde, RAÅ 290:1, Lövliden 1:136, Vilhelmina kn, Västerbottens län

Västerbottens museum/ Uppdragsverksamheten

Jans Heinerud Dnr 634/14

Administrativa uppgifter

Kartblad: 22G 4-5/g-h

Fastighet: Lövliden 1:136

Vbm dnr: 634/14

Lst dnr: 431-7788-2014

Planering arkivsök: 0,5

Utredningsperiod: 2015-04-21 & 2015-06-15

Fältpersonal: Jans Heinerud

Dagverken fält (inkl restid): 2

Dagsverken rapport: 1

Omslagsbild: Schaktarbeten vid RAÄ 290:1 (Boplats). Foto från N.

Innehåll

Administrativa uppgifter	1
Inledning	3
Syfte	3
Undersökningsområdet	3
Fornlämningsbild	4
Metod	4
Fältarbete	5
Resultat	5
Sammanfattning	5
Referenser	8

Inledning

Vattenfall Eldistribution AB planerar att genomföra ett ledningsprojekt inom Vilhelmina kommun. Syftet med projektet är att förbättra elkvalitet och leveranssäkerhet i området. Projektet omfattar nedplöjning av starkströmskabel på älvsbotten samt nedgrävning i mark på ömse sidor av Maksjön.

Fornminnesinventering har genomförts i området 1975. I samband med denna inventering registrerades bland annat boplatsen RAÅ 290:1. 1981 undersöktes delar av denna boplats av Västerbottens museum. Vid denna undersökning påträffades flera förhistoriska anläggningar i form av kokgropar, härdar och fynd av stenredskap och rester efter redskapstillverkning. Boplatsen daterades till 4400 – 2600 f. Kr., dvs. äldre- och yngre stenålder.

Med anledning av att nedgrävningen av starkströmskabeln inom fastigheten Lövliden 1:136 eventuellt skulle beröra denna boplats, RAÅ 290:1, beslutade Länsstyrelsen att en antikvarisk schaktövervakning skulle utföras i samband med grävningarna (431-7788-2014).

Vid två tillfällen utförde Västerbottens museum en antikvarisk schaktövervakning av grävningarna, 2015-04-21 och 2015-06-15.

Syfte

Syftet med den antikvariska schaktövervakningen var att undersöka vilken påverkan ingreppet hade på fornlämningsområdet. Om kulturlager eller lämningar påträffades i samband med grävningen skulle dessa dokumenteras.

Undersökningsområdet

Undersökningsområdet är beläget ca 7 km NV om Vilhelmina samhälle vid Maksjön och på en nivå av ca 340 m ö h (fig. 1).

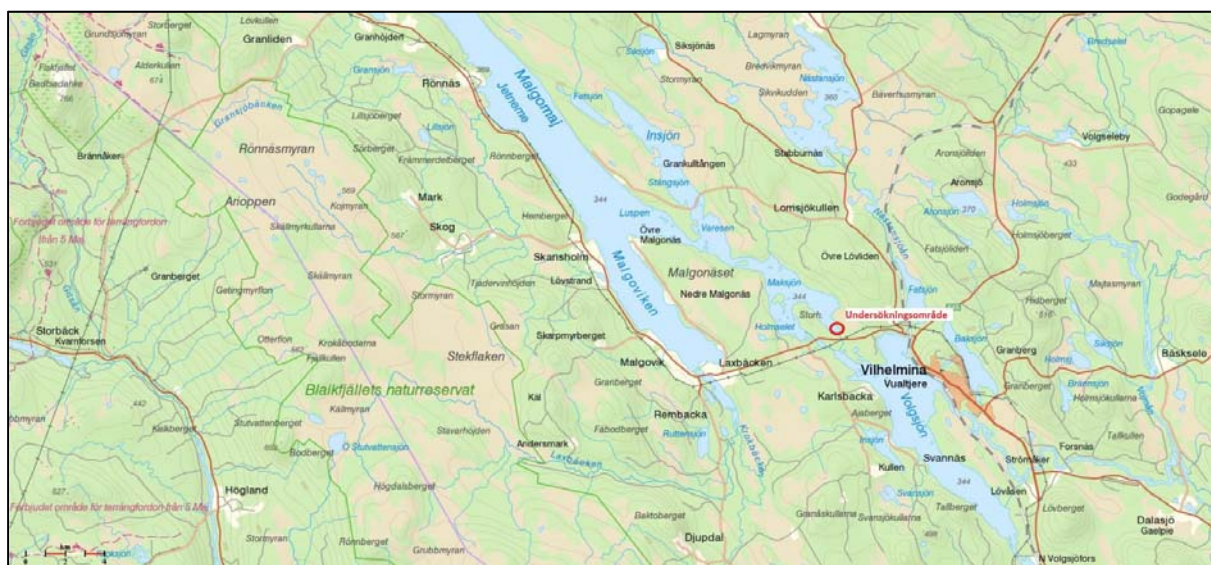

Fig. 1. Undersökningsområdet (röd ring). Karta FMIS.

Fig. 2. Undersökningsområdet samt RAÄ 290:1 (blå markering). Karta FMIS.

Fornlämningsbild

Området kring Malgomaj och i synnerhet kring Malsjön är mycket rikt på fornlämningar. I huvudsak rör det sig om fångstboplatser från äldre- och yngre stenålder. Emellertid har man vid tidigare arkeologiska undersökningar även påträffat boplatser och gravar från senare tidsperioder som bronsålder och järnålder (Lundberg Å. 1984), (fig. 2).

Metod

Metoden utgjordes av antikvarisk schaktövervakning i samband med grävningen av ledningsschakt i sjöbotten och på land (fig. 3).

Fig. 3. Karta över det planerade ledningsschaktet i södra delen av Malsjön.

Fältarbete

Fältarbete och den antikvariska schaktövervakningen utfördes vid två tillfällen;

1. Avbaning och schaktning med hjälp av grävmaskin i sjöbotten. Avbaningen utfördes genom plangrävning. I ett första skede frilades marken från snö och is, därefter grävdes marken i skikt tills naturlig botten nåddes (fig. 4-7). Fältarbetet utfördes 2015-04-21 då Maksjön fortfarande var isbelagd.
2. Avbaning och schaktning med hjälp av grävmaskin på land (fig. 8). Fältarbetet utfördes 2015-06-15.

Resultat

Vid den antikvariska schaktövervakningen framkom inga fynd eller anläggningar som kan kopplas till RAÄ 290:1 eller någon annan förhistorisk lokal.

Sammanfattning

Vattenfall Eldistribution AB planerar att genomföra ett ledningsprojekt inom Vilhelmina kommun som omfattar nedplöjning av starkströmskabel på älvbotten samt nedgrävning i mark på ömse sidor av Maksjön. Med anledning av att nedgrävningen eventuellt skulle beröra boplatz, RAÄ 290:1, inom fastigheten Lövliden 1:136, beslutade Länsstyrelsen att en antikvarisk schaktövervakning skulle utföras i samband med grävningarna.

Vid två tillfällen utförde Västerbottens museum en antikvarisk schaktövervakning vid grävningarna, 2015-04-21 och 2015-06-15.

Vid den antikvariska schaktövervakningen framkom inga fynd eller anläggningar som kan kopplas till RAÄ 290:1 eller någon annan förhistorisk lokal.

Fig. 4. Avbaning och grävning av ledningsschakt vid Maksjön. Foto mot S.

Fig. 5. Avbaning och grävning av ledningsschakt vid Maksjön. Foto mot S.

Fig. 6. Avbaning och grävning av ledningsschakt vid Maksjön. Foto mot N.

Fig. 7. Avbaning och grävning av ledningsschakt vid Maksjön. Foto mot N.

Fig. 8. Avbaning och grävning av ledningsschakt vid Maksjön. Foto mot N.

Referenser

- Lundberg, Å. 1984. Arkeologisk rapport över inventering och undersökningar av Maksjöns strandbundna fornlämningar och boplatser, 1981, Vilhelmina sn, Västerbottens län, Lappland.
- Fornminnesregistret (FMIS).

VÄSTERBOTTENS
MUSEUM

Box 3183, 903 04 Umeå
Telefon 090-16 39 00. Telefax 090-77 90 00.
info@vbm.se
www.vasterbottensmuseum.se